

Evangelisatielokaal Bethel

Waar Bethel stond komt nu Plan Weijdelaar

Met de ontwikkeling van de volgende fase van Plan Weijdelaar moeten binnen afzienbare tijd verschillende panden aan de Dorpsstraat het veld ruimen voor nieuwbouw. Een pand dat daar al veel eerder is verdwenen is Bethel. Op die plek is nu een pleintje tussen de voormalige wagenmakerij van Piet van Doorn en de winkel van Dirk Broertjes (nu de Inloop).

Scherpenzelaars ouder dan vijfenvijftig hebben mogelijk nog herinneringen aan Bethel. Het pand dat vermoedelijk in 1794 is gebouwd door familie Homoet, is in 1970 gesloopt. Vanaf 1926 is het een aantal jaren in gebruik als evangelisatielokaal. Toen was er een afdeling van de NCGB, de Nederlandse Christelijke Gemeenschapsbond, gevestigd. Al een paar jaar daarvoor organiseert de Gemeenschapsbond een evangelisatieweek in Scherpenzeel. De bijeenkomsten zijn dan nog in de oude eierhal aan de Dorpsstraat. Het is een groot succes. De eierhal is helaas niet zo geschikt voor bijeenkomsten. Een verzoek om een ruimte naast de Hervormde Kerk te gebruiken wordt afgewezen. Aanhangers van de Gemeenschapsbond zamelen met succes geld in om de huur van de eierhal te kunnen betalen. Elke vrijdagavond is er een bijeenkomst. In 1924 wordt in een stampvolle hal het eerste jaarfeest gevierd. Ook burgemeester Royaards is aanwezig. Omdat de eierhal toch geen ideale locatie blijkt te zijn voor de bijeenkomsten, blijft men zoeken naar een betere ruimte.

Meester Veldhuizen

Schoolmeester M. Veldhuizen vindt een oplossing. Hoewel hij zelf geen lid is van de Gemeenschapsbond, stemt hij in met hun doelstelling en steunt hij de activiteiten. In 1926 koopt meester Veldhuizen de woning van familie Homoet voor 6000 gulden waarna hij het pand overdraagt aan het bestuur van de 'Stichting tot Oprichting en Instandhouding van Christelijke Zendingshuizen in Nederland' uit Amerongen. De Stichting heeft geen geld, maar dat is geen probleem. De benodigde hypotheek verstrekt onderwijzer Veldhuizen. Het dubbele huis wordt aan de oostkant ingericht als

vergaderruimte. Aan de voorkant huurt juffrouw De Ruiters een kamer waarin ze een manufacturenwinkeltje vestigt. Later heeft de heer Kleefsman in diezelfde kamer een soort bibliotheekje. De westkant van het pand huurt loodgieter Gerrit Steinmann. Jus van de Wetering en Bart Bakker hebben er daarvoor gewoond. De ruimte waar de bijeenkomsten van de Gemeenschapsbond zijn, het evangelisatielokaal, noemt men Bethel en dat betekent Huis van God. Er is ruimte voor 150 personen. Op 27 december 1926 is de eerste bijeenkomst o.l.v. G.B. van Prattenburg. Elke week is er een samenkomst op maandagavond en ook een op vrijdagavond. In februari 1927 organiseert men een evangelisatieweek en wordt er dagelijks een samenkomst gehouden. Op donderdagavond geeft Johannes de Heer een lezing en zingt hij samen met zijn echtgenote enkele liederen uit zijn eigen zangbundel, waaruit tot op de dag van vandaag nog steeds gezongen wordt. Brand Valkenburg van De Driekleur is meer dan zestig jaar lid van de Gemeenschapsbond. De wekelijkse bijeenkomsten in Bethel duren ongeveer een uur. Gerrit van Ginkel begeleidt het zingen met orgelspel. Na het dankgebed is er een collecte bij de uitgang. De belangstelling voor de samenkomsten loopt na een paar jaar terug. De groep is te klein om de wekelijkse zaalhuur te kunnen betalen en noodgedwongen wijkt men uit naar de kantooruimte van De Driekleur van Brand Valkenburg. Daar worden tot aan de oorlog bijeenkomsten gehouden.

Nieuwe gebruikers

Bethel wordt voor andere doeleinden gebruikt. Tijdens de mobilisatie worden er militairen gehuisvest en is er een kantine. Voor soldaten zijn er Rooms Katholieke diensten. In 1940 biedt de voorkamer van Bethel onderdak aan kleermaker Weyers wiens werkplaats en winkel zijn verwoest. De NCGB organiseert elke week een middagactiviteit voor de jeugd. Als de Duitsers de Holevoetschool vorderen, krijgt een deel van de leerlingen les in Bethel. Buurman Piet van Doorn woont sinds 1932 naast Bethel. In november 1944 komen oude burens uit Elden bij hem langs. Ze zijn gevlucht na de Slag om Arnhem en op doortocht naar familie in Loosdrecht. Ze zoeken voor twee dagen en nachten onderdak in Scherpenzeel. Piet van Doorn kan en wil de groep van 26 personen niet weigeren. Maar het valt niet mee slaapplekken te vinden. In ons dorp verblijven in die tijd talloze evacués. Een deel van de groep wordt in Bethel ondergebracht. Gegeten wordt er in de werkplaats van de carrosseriebouwer. Een melkboer in de groep heeft meer dan genoeg zuivelbonnen en een bakker bakt brood voor de volgende dag. Er is dan ook voldoende te eten en te drinken. Die volgende dag besteden de vrouwen aan het doen van de was. Een dag later reist de groep verder. Brand Valkenburg koopt Bethel in 1944 voor 7000 gulden. In de koopakte staan als huurders Gerrit Steinmann, de NCGB en Aartje Osnabrugge vermeld. Aartje geeft er orgellessen en betaalt een gulden huur in de week. Het pand raakt in de loop der jaren in verval en is alweer vijftig jaar geleden gesloopt. Op de lege plek zullen over een poosje woningen staan.

Bron: Verenigingsblad Oud-Scherpenzeel, 1999-3; H.M. van Woudenberg

September 2021